

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

2. Czas powstania

Historyczny układ ruralistyczny wsi

ok. 1780, 1945

9. Materiały graficzne

Granica historycznego układu ruralistycznego wsi.

Skala 1:5000

3. Miejscowość

BIELISZÓW

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

Województwo **DOLNOŚLĄSKIE**

Powiat **GÓROWSKI**

Gmina **JEMIELNO**

6. Współrzędne geograficzne

51°31'58"N 16°29'05"E

7. Użytkowanie obecne
**mieszkalne
rolnicze**

8. Stan zachowania

4

Bieliszów - przed 1945 Neu Heידau (Neuheidau) - Kreis Gubrau.

Na początku XX wieku majątek w Bielszowie stanowił własność rodu von Saurma z Chobieni. Tuż za Bielszowem w okresie przed 1945 rokiem znajdował się folwark Helenenhof, po którym pozostały jedynie fragmenty murów zabudowań gospodarczych oraz ceglana podstawa wiatraka koźlaka.

Niewielka wieś typu ulicówka położona wzdłuż drogi wiodącej z północy na południe (kierunek Majówka-Smolne). Zabudowa rozrzucona luźno po obu stronach drogi. W 2021 roku wieś zamieszkiwało 46 osób.

Bibliografia:

- Johann Georg Knie, Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuss. Provinz Schlesien : nebst beigefügter Nachweisung von der Eintheilung des Landes nach den Bezirken der drei königlichen Regierungen, den darin enthaltenen Fürstenthümern und Kreisen, mit Angabe des Flächeninhaltes, der mittlern Erhebung über die Meeresfläche, der Bewohner, Gebäude, des Viehstandes usw. - 2. verm. u. verb. Aufl., Breslau 1845.
- Hans Lutsch, Verzeichnis der Kunstdenkmäler der Provinz Schlesien , Bd. 2., Die Kunstdenkmäler der Landkreise des Reg.-Bezirks Breslau, Breslau 1889.
- Romuald M. Łuczński, Losy rezydencji dolnośląskiej w latach 1945-1991, Wrocław 2010.
- M. Pastorf, Schlesiensches Gitter-Adressbuch, Breslau 1876.
- Die Rittergüter und selbständigen Gutsbezirke in der Provinz Schlesien, Breslau 1870.
- Schlesiensches Gitter-Adressbuch, Breslau 1886, 1891, 1894, 1902, 1905, 1909, 1912, 1917, 1921, 1926, 1930.
- Friedrich Albert Zimmermann: Beiträge zur Beschreibung von Schlesien. Bd. 1-13, Brieg 1786.

Materiały kartograficzne:

- Messtischblatt, pomiar 1887 r., nowelizacja 1929 r., wydanie 1937-1940 r.

Istniejące zagrożenia: Degradacja układu ruralistycznego związana z współczesną zabudową różnego typu, dogęszczanie i wprowadzanie nowej zabudowy na terenach historycznie niezabudowanych, rozbiórki i przebudowy budynków historycznych oraz ich modernizacja z wykorzystaniem współczesnych, niezgodnych z lokalną tradycją materiałów budowlanych.

Postulaty konserwatorskie: Utrzymanie układu wsi, zachowanie skali zabudowy, jej historycznego rozplanowania, tradycyjnych brył, formy, użytych materiałów i artykulacji elewacji, ochrona terenu dawnego cmentarza ewangelickiego (Jeśnego).